

SEPUKKU

Tardor en la petita i perduda illa de Kiashy, al nord del Japó, en temps remots a qualsevol memòria i a qualsevol record. Dues cases nobiliàries, els Tomunara i els Yamashita, es disputen el poder d'un reialme ancestral en una guerra perpètua, un conflicte que ha negat en sang tota la superfície d'aquella rica terra, una rivalitat eterna que amenaça de dur-la a una brutal hecatombe, de condemnar-la a la seua definitiva destrucció.

Durant els preparatius per a una de les batalles que assolaven periòdicament l'illa, un episodi violent i deshonorós va sacsejar la casa nobiliària del *shogun* Yamashita, tal vegada el menys brutal d'aquells dos enemics irreconciliables. El samurai Hirochi, cap de la guàrdia personal de l'ancià Yasuhiro Yamashita, va segrestar amb l'ajuda de desvagats ronins el vell senyor de la mil·lenària nissaga i el va lliurar al seu mortal enemic Tomunara.

Amb aquella miserable acció el vil samurai llançava un tel de deshonor sobre si mateix i sobre l'estirp dels Yamashita, una taca que no podia ser llavada mai. Vilesa que va augmentar quan tots els samurais del casal van ser obligats a depositar les armes i a jurar lleialtat al nou senyor en prova de submissió. El nou *shogun* absolut Tomunara pretenia que els guerrers rivals juraren no girar les armes contra el seu poder i, contra tot pronòstic i contra tota tradició i honor, van acceptar les seues condicions, el comodí que tenia segrestat al seu poder així li ho permetia. La més negra de les desgràcies acabava de caure sobre l'illa sencera, i sobre la casta dels samurais s'acabava de depositar un tel de misèria impossible d'oblidar.

Després d'aquella claudicació en massa, al vell Yasuhiro Yamashita no li va quedar altra alternativa que immolar-se. Traït per un dels seus, venut per unes miserables unces d'or, abandonat pel seu exèrcit, presoner sense escapatòria i cansat de tanta sang vessada per altres va preparar el suïcidi ritual que la ferrenya tradició, l'ancestral camí dels samurais, reservava per a ocasions com aquella. Traient forces del no-res es va llançar a complir el sanguinolent cerimonial que ningú anava a impedir-li realitzar. El triomf dels seus enemics era total i la ignominiosa estirp dels Tomunara podia regnar a plaer en l'illa sencera.

Després del traspàs del *shogun*, la immensa majoria dels samurais del senyor Yamashita van oblidar el codi aprés des del seu naixement, van acceptar la situació tal i

com els havia vingut i van admetre les prebendes que el nou *shogun* els oferia, oblidant a qui devien lleialtat i, per suposat, amagant sota una làpida de desmemòria la vilesa que havien comés.

Malgrat tot, tres dels més valerosos samurais del *shogun* derrotat es van negar a acceptar la resolució dels esdeveniments i les condicions d'una derrota sense honor. Tots tres van decidir que amb aquella taca no es podia seguir vivint i que assumptes com la traïció sols es poden llavar amb sang, la seua pròpia sang, així que van triar seguir l'exemple del seu noble senyor, el deure moral de llevar-se la vida que duïen imprès al seu cor, en la seua ànima.

Abans de complimentar el ritual, però, van voler ajustar comptes amb la memòria i el passat i van preparar una emboscada per matar el traïdor Hirochi convertit, pels serveis prestats, en cap de la guàrdia personal del senyor absolut Tomunara, el seu lloctinent. Segrestat una nit de llamps i trons, li van fer patir humiliacions i dolors indescriptibles durant hores i més hores, abans de l'estocada de gràcia, la punyalada que entraria pel clatell i li eixiria per la boca, la que li concediria una mort sense honor a qui en vida no l'havia tingut, una mort totalment indigna que qualsevol samurai haguera rebutjat.

Acabada la revenja, els tres nobles guerrers es van preparar per consumir en carn pròpia el que la seua consciència i el seu codi moral els demanava: llavar l'honra tacada fent *seppuku*, el dret al suïcidi ritual i per mitjà del qual l'autèntic samurai repara els deutes morals que ha contret, obrint-se el ventre amb una espasa curta. Acte seguit, mitjançant uns hàbils moviments a dreta i esquerra, aconseguix que tota la massa de les seves vísceres aparega i, quan el dolor vincla el cos cap avant, el millor amic, company d'armes o deixeble, brandant una *katana*, talla el coll per evitar sofriments innecessaris, per concloure el ritual necessari amb el qual es neteja part de tot allò que havia estat embrutat.

La decisió dels samurais va estar comunicada a les respectives dones. Totes tres, coneixedores del codi moral dels seus companys i sabedores dels deures assumits, van acceptar calladament el fet. La traïció havia estat tan descomunal que cap de les tres va voler viure més temps amb tal deshonra i van decidir compartir la seva sort, complir el ritual d'immolació. Allò feia més cruel encara la reparació de l'acte i més miserable l'acció del traïdor Hirochi.

Arribades les primeres hores del dia, els tres samurais: Kabawata, Miyashi i Shongahe es van apressar a iniciar el ritual, la tradició extrema que tots els del seu rang

complien quan calia fer-ho, el deure que el seu estricte codi exigeix i que la noblesa de la seva casta reclama en moments com aquell, una suprema immolació que perpetuaria en el record la veritable noblesa dels bons guerrers.

Van decidir que l'ordre d'actuació seria per edat, del més major al més jove, començant per la dona respectiva, a la qual ajudaria el company a alleugerir els sofriments amb un exacte colp de *katana*. Després es faria ell mateix la dolorosíssima punció i deixaria al següent la tasca de seccionar-li el coll. Amb aquell procés, el darrer dels samurais, al quedar sol, hauria d'optar per l'única solució possible i que no era altra que, ell mateixa, amb la mà que li quedava lliure, i superant tots els indescriptibles horrors que estaria patint, clavar-se una daga curta per la part esquerra del coll i seccionar-s'hi la jugular. El més jove, també menor en rang, tindria aquest privilegi. Allò suposava veure'ls morir a tots, un a un, i a totes, una a una, però també l'obligava a traure forces d'on no en quedaven per rematar-se ell mateix.

El primer samurai a fer *seppuku* era Kabawata. Uns minuts abans, la seua dona, Miyako, se l'acabava de fer amb el cerimonial reservat a les dones dels guerrers. El propi marit li va alleugerir els espasmes seccionant-li el coll, mentre les llàgrimes negaven els seus ulls.

Acte seguit, el propi Kabawata, després de mirar uns segons el cos jacent de Miyako, es va agenollar per endinsar-se el punyal curt en el costat dret i iniciar l'irreversible tall. Va alenar, va tancar els ulls i va fer uns ràpids moviments, com determinaven els cànons dels antics mestres. Desgraciadament, l'esforç del valerós samurai va trobar un entrebanc inesperat. En el seu moviment el tall de l'arma va xocar contra un os i va haver de redoblar la força per acabar l'acció. El dolor va pujar en intensitat i mentre tot el seu cos tremolava per les convulsions va cridar a Miyashi un esgarriós: *remata'm d'una vegada!*

Miyashi, conclosa l'acció de separar el coll al seu amic, va ajudar a alleugerir dolors a la seua pròpia dona, la Shya, que va demostrar tanta enteresa com la seua predecessora. Conclosa l'acció, es va preparar ell mateix per fer el *seppuku*. Miyashi, inesperadament, no va exhibir per a si mateixa la determinació que va demostrar en degollar la Shya, i va estar allargant els preparatius fins al fàstic. Apressat per Shongahe, el més jove dels samurais, va contestar, sorprenentment per a un guerrer, que la preparació de la pròpia mort no havia de ser presa a la lleugera, que li deixés temps per assumir-ho. Després de moltes meditacions i indecisions es va rotllar el punyal curt amb la tela ritual i se'l va estacar després de suplicar-li, a Shongahe, que no el deixés

patir massa. Aquesta vegada el ritual va transcórrer sense problemes, el tall va relliscar perfectament entre les entranyes del guerrer i la *katana* humitejada amb aigua, segons després, va tallar netament el coll del samurai dubtós, que va rodolar fins als peus de l'estimada jacent.

Acte seguit, va ser Teraki, la concubina de Shongahe, la que es va agenollar per realitzar el deure moral voluntàriament acceptat. Un comiat d'amor al seu estimat, una llàgrima regalimant galta avall, uns ràpids moviments i l'acció, en dos actes, havia conclòs. Teraki quedava estesa, separada del seu bellíssim rostre, a pocs centímetres dels altres cossos participants en el ritual.

Arribava, doncs, el torn de Shongahe. El samurai més jove, a qui la sort havia deparat ser l'únic que quedava i que havia de realitzar el propi remat sobre si mateix. Una operació tan dolorosa com complexa i difícil, tal vegada més que la dels seus companys i les respectives amants, que havien tingut la contundent ajuda externa del finíssim però poderós tall de la *katana*.

El jove guerrer no va poder impedir una mirada d'immensa tristesa a tots els cossos estesos i separats dels seus caps. Els cadàvers dels amics, les amants d'aquests, i el de la seua pròpia, ajaguts sobre un infecte bassal de sang. Tots ells havien complert amb el pacte d'honor que els lligava amb la seua classe social i militar i amb els vincles de vassallatge i obediència que els unien amb el seu senyor. Ara li tocava a ell complir-los, fer bon ús del seu estatus de noblesa.

Durant els preparatius del *seppuku* propi, Shongahe va recordar els dolors i les convulsions que van conduir els seus predecessors a la mort. De seguida va ser conscient que els seus serien molt pitjors, ja que cap mà podria acurtar-li els sofriments i tallar-li el coll amb rapidesa; havia de ser ell, tot sol, amb la pròpia mà i la seua encertada direcció, qui les conduïra, per una bona drecera, a finalitzar els seus dies.

I si s'equivocava, amb les presses i els dolors? I si eixos dolors li'n provocaven de nous i no encertava a acurtar-los, a acabar definitivament? Seria infamant, una mort deshonrosa, lluny de qualsevol ritual samurai. Un temor atàvic a morir i a un immensurable patiment previ el van envair. El terror més infamant va acabar apoderant-se dels seus músculs i cap força el va poder ajudar a aixecar l'espasa curta.

Es va donar a si mateixa uns minuts per repensar-s'ho, per aconseguir la calma indispensable que el moment requeria. Després de més d'una hora de teòrica reflexió, profund asserenament i esporàdiques mirades als morts que l'envoltaven, no va trobar enlloc la serenitat que buscava i el seu nerviosisme va anar en augment.

Als pocs instants, als nervis se li van sumar altres sentiments més complicats d'admetre i infinitament més durs d'assumir per un samurai i va començar a plorar de rastrera impotència.

Estava traint una llarga llista de coses. Començant per la memòria del seu propi senyor, el *shogun* Yamashita, continuant pel seu propi orde militar i els vots que havia jurat i acabant pels amics i companys d'armes que l'havien precedit. L'espant creixia per moments en el seu cos i se li va encastar en la ment. Estava clar: si no complimentava el ritual estava a punt de convertir-se en un traïdor i, el que era encara empitjorava l'assumpte, en un covard, en un menyspreable covard.

Per més que ho va intentar no va trobar forces per començar el seu *seppuku* perquè sabia que tampoc en trobaria per acabar-lo. I va renunciar a ell amb els ulls inundats en llàgrimes i el semblant desencaixat.

Una força descomunal l'apartava del seu deure com a guerrer i la immolació ritual desapareixia del seu tarannà; una altra força de signe contrari el menava a mirar els rostres dels seus germans d'armes i de les seves mullers, escampats per la serena i rectilínia sala. I la seua desesperació va seguir creixent sense mesura.

L'angúnia ofegava Shongahe i el terror paralitzava els seus músculs. L'únic que va encertar a fer va ser colpejar-se el rostre estúpidaament com un nen contrariat i eixir de la cambra ritual sense mirar enrere.

El samurai Shongahe estava deshonorat. No havia segut capaç d'autoimmolar-se. Aquella acció covard, junt a la memòria dels que sí que ho van aconseguir, l'anaven a perseguir eternament fins al final dels seus dies i més enllà de la mort.

Durant setmanes va vagar pels boscos i les muntanyes, fugint dels llocs habitats on podia ser descobert i la seua covardia feta pública. Tots els habitants de la regió, antics súbdits del *shogun* Yamashita, ara sota el poder dels Tomunara, coneixien l'acte d'aquells samurais; veure'n un encara viu equivalia a constatar la seua vilesa.

Després de caminar dies i dies sense rumb i amb l'única guia d'una ànima martiritzada, el samurai Shongahe va decidir baixar un escaló més en el seu descens envers el suprem deshonor. Es va arranjar amb les seues millors gales i va comparèixer en la cort unificada del gran *shogun* Tomunara. Allí va demanar audiència al senescal del senyor. I se li va concedir la gràcia. En la sala del tro, davant la cort en ple, es va oferir al senyor totpoderós com a braç executor i espasa sanguinària per al que desitgés manar. Com aval del seu oferiment, va dur els caps tallats del traïdor Hiroshi i dels dos amics, Kabawata i Miyashi, i un parlament ben estudiat per veure de convèncer el pèrfid

i maquiavèl·lic senyor. Una pinzellada més que afegir a la miserable existència que havia triat.

El samurai covard, volent fer de la covardia virtut, li va dir que arribava per posar-se al seu servei, demostrat que li podia ser de gran ajuda i que podia ser tan traïdor com qualsevol, fins i tot més que aquell que els havia venut. Ell, a més, havia estat capaç de trair els seus amics i germans d'armes als quals havia deixat fer *seppuku* per a ell acabar defugint el sagrat deure, prova irrefutable de la misèria que niava en la seua ànima. Així que, una habilitat com aquella, bé havia de ser tinguda en compte per a noves empreses que el senyor Tomunara volgués iniciar. Ell seria la perfecta arma per realitzar-les, sense cap escrúpol, sense cap mirament, sense remordiments.

El propi Tomunara, l'usurpador, va aplaudir la representació del samurai i el paper tan ben après i sense vacil·lacions que havia escenificat. Però li va contestar que ell, de samurais valerosos, anava ben servit; de traïdors, per contra, no li'n calien en aquell moment. El que li havia propiciat la victòria ja havia mort sota mans justicieres i el deute ja estava pagat amb escreix; els dos samurais més perillosos i valents del bàndol rival també havien mort per netejar l'honor, així que no li calien nous àspids en la cort per afegir més perills a un càrrec que ja en tenia superàvit. Si el samurai que se li postrava front al tro havia estat capaç d'actes com aquells, ningú li assegurava que, arribat el cas, ell, el senyor, en un moment de debilitat no correguera la mateixa sort.

Tomunara va afegir que si l'actuació del jove samurai havia estat un cas de lucidesa premeditada demostrava ser indigne de confiança i un guerrer perillós; però ell, en el fons, creia que més aviat aquella forma d'actuar havia estat determinada per circumstàncies que el superaven i que, veient-se sol i sense ajuda, l'havien conduït al deshonor. Una humiliació que, en lloc de mantenir-la en el més secret dels silencis, l'havia airejat als quatre costats del món presentant-se en la cort, augmentant la seua vilesa i rebaixant-lo a cotes infamants.

Però no s'havia de preocupar més –va afegir-. Ell, el gran senyor Tomunara, el poderós *shogun*, sabia de les seues desgràcies i del dolor que li rebentava l'ànima, per tant, veuria d'alleugerir-li'l donant-li la gran oportunitat de llavar-lo allí mateix, davant de tota la cort, en aquell precís moment.

Acabat el parlament, el *shogun* regnant per traïció es va preparar a tallar l'immens dolor que es llegia als ulls del samurai, el brutal sofriment que habitava a la seua ànima. Sense abandonar un somriure cínic esculpí als llavis, li va demanar amb falsa amabilitat la *katana* de samurai i es va situar, brandant-la enjogassat, a la seua

esquena. Mentrestant, el samurai Shongahe, temorenc i confús per l'escena que estava vivint, i sense que es creuara cap paraula més, es va agenollar lentament en presència de la cort al complet. Tot havia quedat clar. Ja en terra, a poc a poc, va començar a obrir-se el costat esquerre del seu *kimono* de gala i es va veure a si mateix, com si estigués sobrevolant l'estança fora del seu propi cos, dipositant en el sòl brillant del saló de tron una espasa curta, desembeinada, per assumir el miserable, trist, destí que ell, tot sol, s'havia llaurat, un destí del qual havia cregut fugir en privat i ara anava a executar en públic, una mort, però, que igual que el deshonor, acaba sempre per atrapar la seua presa.

